

ZGODNJA DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 29. grudna 1882.

List 52.

Špirituval Slomšek na popotovanjih.

Špirituval Slomšek je o počitnicah rad popotoval, pa ne iz radovednosti ali za kratkočas. Popotoval je najraje peš, da je gotovo dosegel namen popotovanja. Hotel je namreč ogledati več semenišč in kloštrov, veliko je občeval s profesorji in špirituvali ter s semenškimi predstojniki, da bi si pridobil vodil za svojo delavnost; hotel je slišati slovečih pridigarjev. Želel je tudi spoznavati običaje in navade slovenskega naroda, ter njegove jezikove narečja, poštene pesmi, da bi potem v besedi in s spisi mogel vspešno za narod delati, pripomoči k njegovi obliki, sreči. O vsakem popotovanju je obširno poročal svojemu zavetniku proštu Frančišku Fridrihu.

Pervo popotovanje njegovo je bilo leta 1833; obhodil je več dežel, obiskal mesta Beljak, Solnograd, Linc, Dunaj, Marijacet, Gradec in Maribor. V toplicah Gašteinskih je občeval z nadškofom Solnograškim in z vodji semenškimi v Lincu in Solnogradu. Ogledal si je Solnograd; obiskal je ondotnega špirituvala, ter pravi: ta gospod je vzoren mož — pa ojstrejši od Celovškega špirituvala (Slomškega samega). Semenšče je prav lepo in ima bogate vstanove.

Na Dunaji je 2. septembra maševal v cerkvi oo. redemtoristov. Cerkev je bila polna ljudi pri slovesni božji službi; dokaj ljudi je bilo pri spovedi. Ogledal si je na Dunaji dvorno kapelo, dvorno knjižnico, šel na stolp Štefanske cerkve. Gredočemu v Marijacet pridružil se je Slomšku priprost mož, katerega je imel za bogoslovca; v gostilnici si dasta pripraviti večerjo. Že so prinesli pečenke, kar ga tovarš opomni, da je petek. Torej so njima pripravili postno jed. Svojemu tovaršu je Slomšek iz hvaležnosti kupil v Gradcu par novih škorenj — (in salutarem poenitentiam).

V Marijacet je prišel 8. septembra in tako-le piše: Pazil sem na družbo Slovakov, katerih vodja po navadi slovó jemlje od Matere Božje; litanije je popeval, potem pa govoril, da so vsi Slovaki glasno jokali, ter so bili še okolistoječi ginjeni. Mislil sem si, o kako dobre sklepe dela človek na tako svetem kraju in v tem trenutku; naj bi bili ti sklepi stalni, — potem bi nobeden ne mogel oporekati Božjim potom.

Čudni občutki se polasté človeškega serca, ko vidi

toliko spominkov božje milosti. Marijacet je pač glavno središče avstrijskih katoličanov.

Nekje je tudi slišal pridigo, o kateri pravi: „non me aedificabat sermo frigidus et optabam, ut magis discerem sacram eloquentiam“.

V Gradec je prišel 12. septembra, ter pravi: Poklonil sem se škofu in rekel mi je, da sem premlad za službo špirituvala. Prav ima, je rekel Slomšek. — Obiskal je še Maribor, Nazaret, in se je vernil v Celovec.

Slomšku je popotovanje prav dobro teknilo tudi na telesu. — Štiri semenišča je bil obiskal in natanko ogledal. Sklep popotovanja pa tako-le dela:

1. Povsod na zemlji so ljudje zadovoljni s tim, kar imajo, dokler ne spoznavajo boljšega; blagor mu, kateri malo potrebuje, in je tudi pomanjkanje skusil v mladosti.

2. Čem bolj rodovitna je zemlja, tem bolj leni so prebivavci. Za človeka ni dobro, če si z malim trudom veliko pridobi: v rodovitnem kraju je najti čednost in obertnija le takrat, kedar država in vera zanje skerb imate.

3. „Regis ad exemplum componitur orbis — kakoršni učitelji, takošni učenci.“ Naj bolj srečna je tista dežela, kjer je vera doma.

4. Človek se lahko povsod navadi. Če si se pa privadil deželi, kraju, ljudem, bodi zadovoljen; ker, če je tudi drugod povsod dobro, je doma najbolje: „Ljubo domá, kdor ga ima.“

Drugo popotovanje je napravil Slomšek leta 1834, ter je popotoval po lavantijski škofiji, katero je bolj natančno spoznaval, kar mu je potem zelo koristilo, ko je škof postal.

V tretje pa je popotoval leta 1837 ter si ogledal zahodnje Koroško, Kranjsko, Hervaško.

Lepo popisuje Blejski grad in pravi: Grad je na skali zidan, nam podaja lep razgled; proti zahodu moli sivi Triglav proti nebu; proti severu se dvigujejo gore Karavanke, in videti je o podnožji mnogo cerkvá; proti izhodu vidim lepo ravnino, ki se razprostira proti Štajarski; na južno stran je Blejsko jezero. Ravno zdaj se glasijo zvonovi otoške cerkve. Na uni strani jezera vidim velik čoln, poln belo oblečenih deklet; bil je pogreb mladenčca, ki je v pijanosti padel v jezero in utonil. Bel ris vleče se za čolnom, ki se počasi giblje, kazaje doveršeni tek čolna, in se hitro zgubi. Čoln se ustavi,

in mertvega mladenca nesejo na pokopališče. Ecce sortem; — podoba našega življenja.

Bil je tudi v Ljubljani. Med vsimi semenišči, ktere sem obiskal, pravi Slomšek, je po mojih mislih ljubljansko semenišče naj bolje vravnano, ter vgaja nadpisu na velikih vratih: „Virtuti et musis“ (kreposti in učenosti). Vse v njem je tihota, kar vse človeka priganja k uku, molitvi in premišljevanju.

V Sitični, — znana prislovica je: *Benedictus colles, Bernardus valles, Franciscus oppida, magnus Ignatius urbes*. Milo mu je bilo pri sercu, ko je ogledoval zapuščeno in razpadajoče poslopje, samostan Sitiški; nejevoljen zaradi vandalizma 18. stoletja bežal je iz Sitične, kjer bi bil naj raji na kakem holmcu popeval jeremijado „de desolatione“. Slišal je nekje pridigo, o kateri pravi: *haec contio non placuit mihi, concionator commendabat venerationem Mariae Virginis, sed valde arguebat peregrinationes sacras; sed in vacuum laborabat, quum auditores ejus contione non afficerentur*.

Prav zelo pohvali župnika št. Jernejskega (menda je bil g. Rak) ter pravi: njegovi trije kaplanje morajo otroke v nedeljski šoli podučevati. Ko je otrok izšolal se, dobi za vademecum ali odhodnico, lepe mašne bukve. Župnik skrbí za vse bolnike v fari; za revne in stare ljudi je pri fari bolnišnica; njegov pregovor je: „Več ko dam, več imam“. O njem se more reči: „omnibus omnia factus“.

Slomšek v Zagrebu: Tam je občeval veliko s hervaškimi domoljubi in pisatelji. Sošel se je z družbo hervaških domoljubov, katerim na čelu je bil slavni dr. Gaj. Slomšek pravi: Velik napredek so storili v hervaškem jeziku v kratkem času. Podal sem se na večer k vredništvu novega časopisa, in tam sem našel mnogo mladih vnetih domorodcev iz vsih krajev Ilirije, raznih vër, kateri so mene kot Koroškega Ilirca z velikim veseljem pozdravili ter me povabili, da naj grem z njimi večerjat v narodno kavarno. Šli smo toraj skup tje in smo našli v posebni sobi zbrane Slavonce, Dalmatince, Varaždince, Zagorce, gerke, katolike, doktorje in profesorje. Skupaj smo večerjali in pogovarjali se o slovenščini, godci so godli narodne viže, popevali smo narodne pesmi in prav dobro se zabavali tisti večer. Vsa družba me je spremlila do mojega stanovanja. Nadepolna je pač ta družba domoljubov, ter vsi so bili modri in lepega zadržanja; vendar bati se je za-nje — da postanejo liberalni, če ne bodo imeli vodja modrega in skušenega moža.“

„Pri korarju B. sem bil priča, ko je nek duhovnik z dežele priporočal se za faro. Govoril je v treh jezikih, ter je tako lepe izraze rabil, da mu ni moč prošnje odreči. V cerkvenem govorništvu so Hervati veščaki, ter nas zelo prekosijo.“

Nek župnik ga je izpraševal za razmére štajerskih duhovnov, ter jih primérjaje svojim pravicam in privilegijem rekel je prav vesel: „Na Hervaškem je le bolje.“ Slomšek si je mislil: „Proficatus“.

Slomšek nadalje pripoveduje: „Ko sem proti Varaždinu popotoval, došel sem dva kmeta. Ker sta rekla, da se proti Varaždinu peljeta, jima dam nekaj denarjev in se usedem na voz. Štiri ure sem se z njima peljal, potem mi rečeta, da naj grem z voza, ker gresta v stran. Pa glej, kako sta me opeharila: več ko štiri ure sem mógel hoditi po težavnih potih skoz gojzde in polje, da sem zopet prišel na pravo cesto varaždinsko. Tako so marsikteri ljudje, s kterimi se je ravnalo kakor s sužnji; veseli jih, če morejo kakega gosposkega človeka prekaniti in opehariti. Na videz prijazni, v sercu mislijo hudo in zlo: toraj ni vsakemu zaupati.“

Naprej gredé po hervaški deželi se je pečal za to, kje da je bil rojstni kraj sv. Jeronima.

Prišel je naslednjič najdalje do Ponikve, svoje

rojstne fare. Ko se je bližal domačim goricam, prišli so mu na misel dogodki mladih dni, in nekega dne gre do cerkvice sv. Ožbalda, ktera mu je bila posebno v blagem spominu. Ko je na griču stoječ domačijo Slom zagledal v dolini, zjokal se je ter sam pri sebi rekel: o kako prijetno življenje sem imel tû doli, kjer je tekla moja zibelka — dobro mi je bilo pri moji ljubljani materi in modrem očetu! Ni ju več v tej dolini; le ptuji, neznani ljudje te srečujejo in te stermó gledajo, kakor bi bil tujec tukaj. *) Vse se je Slomšku drugači zdelo, — še starih dreves ni več bilo. (Vas Slom, pred 150 leti obsegajoča pet zemljiš, je bil nakupil premežni kmet Štefan Novak [po domače Slomšek], kateri je neki tudi zidal cerkev sv. Ožbalta. Štefan Novak imel je več sinov, med njimi dva duhovna; pravo rodbinsko imé Novak se je opustilo in rodovini je postalo „Slomšek“ lastno imé.) Slomšek se je tudi veliko zanimival za zgodovinske posebnosti. — V Ponikvah je Slomšek pridigoval 24. septembra, na prošnjo župnikovo je to storil. Ljudje so se vprašali, kdo je ta? Pridigoval je ex tempore et pro tempore. Kmetje namreč niso hoteli odrajtovati desetine, vse je bilo v pravdah. *prophetæ eorum viderunt falsa et stulta*. Miloval je srenjo, ktere bi se sramovali pradedi, ko bi od mrtvih vstali. Prav čudni občutki so me obhajali, pravi, ko sem maševal v cerkvi, v kateri sem bil odgojevan.

Končavši popotovanje svoje, dospel je 27. septembra v Celovec, ter pravi, da je spoznal duhovščino po škofijah: *veneratus sum sacerdotes honorabiles et venerabiles in Carniolia, hospitales Croatos, jucundos in Styria uti sinceros sacerdotes in Carinthia; in Carniolia mensa frugalis, in Croatia jovialis, in Styria ducunt in vineam et in Carinthia in diversorium*. Spoznal sem, da je povsod nekaj dobrega, nekaj slabega, da je povsod nekaj hvale, nekaj graje vrednega, in da ni nikjer vse popolno.

Človek obrača, Bog oberne.

Pred kacimi 30 leti je živel v Koloniji na Nemškem mojster, po imenu Anton, po rokodelstvu čevljar. Bil je pravi poštenjak iz boljših časov, bogoljuben, priden, dobrovoljnega serca. Misli si je:

„Z Bogom začni vsako delo“, —

in toraj je vsako jutro s svojim rokodelskim učencem v družbi šel v cerkev ss. Apostelnov k sv. maši, da si sprosi božjega blagoslova za celi dan. (Kako pa zdaj, ko marsikteri rokodelci in njih učenci še ob nedeljah ne grejo k sv. maši!) In kakor dobrotljivi Bog, tako so bili tudi najemavci dela zadovoljni s tem pridnim mojstrom. Kar je on delal, bilo je terdno, lepo in ne predrago. Tako je zamogel brez posebnih skerbí živeti v hiši, ktero je brez dolga podedoval po svojih starših.

Vsa drugačna pa je bila njegova zakonska tovaršica. Kakor je bil on pobožen, tako mlačna in zanikerna je bila ona; komaj je ob nedeljah dobila časa, da je šla k sv. maši; večkrat ji je bila poldvanajsta maša v glavni cerkvi še prezgodaj. Tudi delavna ni bila, in to je gotovo slabo v hiši čevljarjevi, kjer mora tudi žena pridno pri delu pomagati; le ako je bilo skerbeti za cifrasto obleko, tedaj tudi nedelje ni posvečevala. Glavna napaka te žene pa je bilo nezmérno branje zanikarnih reči. Nič ji ni bilo ljubše, kot kak sanjarsk roman o vitezi, duhovih, mesénosti. Že kot deklica je večkrat za herbdom svojih starišev brala včasih pozno v noč, namesto da bi šla k počitku, in ni nehala, dokler ni „junak“

*) Ni čuda, da se je Slomšku tako milo storilo pri sercu, ker stara Slomškova domačija prešla je v tuje roke.

obhajal poroke, ali da je bil „razbojniški poglavar“ s pomagачi vred obešen. Kako ji je utripalo srce, če je že naprej brala: „Umor“ — „Ponarejevalci denarja“ — „Zametovana ljubezen“ — „Človeški tiger“ — „Podzemeljska jama“ itd. Rada bi bila toraj tudi sama dobila v zakon tacega bizjaškega „viteza“ ali škricmanagospoda; toda, ker so taki sanjari le bolj v sanjah, v resnici jih pa tudi iz devete dežele ni bilo, zadovoljra je poslednjič s čevljarjem, našim poštenim Antonom, kateri ji je ponudil v zakon roko. Imel je pa Anton za ondašnji čas in stan lepo premoženje, zato je sprejela njegovo snubitev, ter kazala se mu delavna, pridna gospodinja, pobožna in čednostna, in ga tako sleparila, ker je v svoji priprosti dobroti ni poznal.

Kmalopaj je Anton s strahom sprevidel, da je goljufan; vendar je križ, ktere ga mu je previdnost naložila, nosil poterpežljivo in vdano. Z molitvijo in z dobrimi besedami in izgledi skušal je poboljšati svojo sprideno ženo; toda nič ni pomagalo. Nekega dne mu pride v roko knjiga, iz ktere je bila Trina (tako ji je bilo ime) ravno prav marno brala, in osupnjen vidi v njej najgerše nespodobnosti, oblečene v lepo obliko, celó o nezvestobi se je bralo, kakor bi se to samo ob sebi razumelo, da se mora goditi po dobrem okusu! Ko bi trenil — bila je vsa knjižnica v peči, — vse solze nečimurne žene nič niso pomagale. Tudi kerpariji, ktere si je bila izrezala iz časnikov in jih sošila, ni prizanesel. Trina je pri tem omedlevala, kakor se to tako sladko bere po romanih; — toda Anton se ni dal goljufati. Slednjič je govorila celó, da si vzame življenje.

Anton je bil po teh skušnjah neutolažljiv ter je šel ves užaljen k dobremu, staremu prijatelju, in mu tožil svojo nezgodo. Le ta, pošten mož, tolaži Toneta in se šali, da take koklje s tim in unim rade žugajo, da je pa voda vendar rada le premokra in premerzla za nje. Toda, šala na stran, je rekel, oserči se! Bodi prijazen z ženo, skušaj jo oborožiti z vljudnostjo, priganjaj jo, kolikor moreš, k molitvi, obračaj njeno srce k Bogu (moli sam pridno za njo), ter bodi pazen, da se ne zgodi kaj hudega. Z enakimi nauki ga je tolažil in oserčeval.

Anton je svet svojega prijatelja, kolikor je mogel, spolnoval; bil je prijazen, pohleven, poterpežljiv, ogibal se je vsake priložnosti k prepiru; zraven tega pa tehtno ji na srce govoril, da bi odvernili ženo od mlačnosti. Toda Trina je bila satanu dala že več kot mezinec, dala mu je bila celo roko; strup kužljivih romanov, ki huje mori dušo, kot strup telo, je bil že pregloboko njeno srce izjedel. Ravno sedaj, ko se je Anton najbolj prijaznega kazal, in se ji, kakor je menila, uklanjal, si je domišljala, da ima ona prav, in da se bi poslušala modre opominjevanja, še le vedno bolj oterpnila. Res, slednjič je tako daleč prišlo, da je ubogi mož imel vterjen sum zastran zakonske poštenosti svoje žene. Zahteval je odgovor; ona pa je tajila in se vèdla, kakor kača, ki h. če sikajoča planiti na svoj plen.

Vse to in pa težavno vsakdanje delo spravilo je našega Antona na bolniško posteljo. Zdravnik, ki so ga poklicali, zmajeval je dvomljivo in rekel ženi, da bo skoraj pri konci z možem; zato naj skerbí, da bo o pravem času previden s ss. zakramenti. V prvem trenutku je bila preplašena, ker vest ni molčala in jo je spominjala njene krivice. Ali kmalo ji je skušnjavec v zapeljivih podobah kazal, češ, da kmalo bo prosta in lahko živela, kakor se ji bo ljubilo. Že je premišljevala, kaj naj stori za možev pogreb. Spomni se, da mizar v sosedstvu je njenemu možu dolžan plačilo za par narejenih čevljev; takoj gre k njemu naročit mertvaško rakev (trugo) za tisti dolg. Sicer ji je pravil mizar, začuden, da prezgodaj skerbí za rakev, da je marsiko že ozdravel, ktere ga so že mertvega mislili itd.; naj toraj

nikar prederzno ne greši nad božjim usmiljenjem. Toda Trina mu zapové, naj naredi za tisti dolg, kar ona želi. In mizar res čez nekaj dni prinese v Antonovo hišo mertvaško rakev; ... ker pa ta le še ni umerl, spravi Trina rakev na kaščo (žitnico). Bolezen Antonova pa se bolj počasi razvija, kot je zdravnik mislil, in Trina se dan na dan bolj huduje nad smertjo, ktera je tako dolgo odlašala zavihtiti bridko svojo koso nad možem. Najela je celó nekega vražnega sleparja, da naj mu smert izmoli.

Toda: človek obrača in Bog obrne: Anton je v začudenje vseh popolnoma ozdravel. Ženo pa je Bog s svojo kaznujočo šibo hudo udaril. Neprestana razburjenost med boleznijo, vedno bivanje med strahom in upom, konečno ozdravljenje moževa, ktero je pokorčalo vse njene nade, — vse to je njene občutljive živce tako prenapelo, da se je kmalo morala vleči na smertno posteljo. Strahotno se je spomnila resnice: „Kdor družemu jamo koplje, sam vanjo pade“. Bolezen je hitro zmagovala in postala tako nevarna, da je Anton berzo poklical duhovna. Le ta je živo govoril na njeno terdo srce, milost božja zmaga, in popolnoma se je spravila z Bogom, z gorkimi solzami je tudi moža prosila odpuščanja.

V štirinajstih dneh je umerla.

Anton gre k ravno tistemu mizarju, in od tega je zvedel, da pred tremi tedni je prinesel v njegovo hišo zanj naročeno mertvaško rakev ter jo postavil na kaščo. Anton poišče — in res je našel rakev, in tako so položili ženo v ravno tisto rakev, ktero je bila odločila svojemu možu.

Človek obrača, — toda v nebesih je vsegamočni Bog, ki obrne. Strašno se greh maščuje nad prederznim grešnikom! („Dülm. Missionsbl.“)

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Konec.)

40. Zvečer ovce, ovni, jagnjeta grejo v hlev (ovčnjak), in pastir jih prešteje, če so vse, — cel „kvarnár“ (popačeno iz latinskega quadragenarius = štiridesetak), bi rekel Istran. In po teh znamenjih na ušesih ločijo se ovce raznih gospodarjev: imajo namreč na enem ali drugem ušesu malo pristriženo, urezano, oškerbljeno ali udarjeno, nu „ručke“, ki imajo posebno dolge roge, so že s tem dobro zaznamovane. In ko so ločene, se vrata zaprejo.

Kadar bo število dopolnjeno, bodo tudi vse ovčice Kristusove prišle na dom, po katerem so hrepenele. Pastir jih bode preštel, in blagor mu, ako ni nobene zgubil; gospodar ga bode pošteno plačal, in ga prijazno k veseli večerji povabil. „Kadar se izroči za pašo toliko duš, naj se umaknejo vse ženske in veliko število moških, ki niso za to. Naj se postavijo taki, ki po dušnih lastnostih so toliko večji od družih, kakor je Savel za celo glavo bil višji od vsega ljudstva. Tü se ne govori od telesne velikosti, temuč kakoršen je razloček med živalmi in umnim človekom, tolik bodi razloček med pastirjem in onimi, ki so mu izročeni, da ne rečem še več. Kajti veliko večjo odgovornost ima. Ako ovčar zgubi ovce, ali da mu jih volkovi pokoljejo, ali tatovi pokradejo, ali od kužne bolezni pocepljejo, mu bo gospodar spregledal, ter k večjemu, če je kriv, v denarji povračila tirjal; toda oni, kateremu je izročena dušna čeda Kristusovih ovčic, bo moral s svojo dušo kazni plačati, ne z denarjem, ako je po njegovi krivdi kaj škode pričedi. Tudi ima večji in hujši boj prestati, če je treba z

„rijovečimi levi“ se vojskovati, tatove vedno čujoč odganjati, in kugo, večno smert donašajočo odvracati od svoje čede.“ (Sv. Janez Krizost. de Sacerd. lib. II. 2.)

Kakor so ovce zaznamovane, tako bodo služabniki Božji zaznamovani: „Tiste dni, glejte, sem jaz Janez videl družega angela iti od solnčnega izhoda, kateri je imel znamnje živega Boga; in je vpil z velikim glasom čveterim angelom, katerim je bilo dano škodovati zemlji in morju, rekoč: Ne škodujte zemlji in morju, tudi ne drevesom, dokler ne zaznamovamo hlapcev Bogá našega na njih čelih. In sem slišal število zaznamnjanih: sto in štiri in štirideset tisoč je bilo zaznamnjanih iz vseh rodov Izraelovih otrok.“ (Skriv. razod. 7, 2—4.) V rajski neizrečeni lepoti se bodo svetili mučnikom in svetnikom udje telesa, na katerih so bili mučeni, in s kterimi so največ dobrega storili. Vsak svoje posebno znamenje bo imel.

Med najpervimi cvetlicami spomladnimi, ki po ledeni zimi razveseljujejo nam oko in sercé, so žolte „ovčice“, kterim po raznih krajih pravijo „jagličci“, jagovci, ali pa naj več „trobentice“ (primula veris). Ovčice jim menda pravijo zato, ker so navadno v večih šopih skupaj, kakor čeda ovac, in trobentice, ker otroci na nje piskajo in ker imajo obliko male trobente. Navadno cvetejo v postu in okolo Velike noči, ter spominjajo na vstajenje, kakor pravi pesem:

Jela bo trobenta peti,
Mertvim po grobéh doneti,
K sodbi priti jim veleti.

„In bodo videli Sinú človekovega priti v oblakih nebá z veliko močjo in veličastvom. In bo poslal svoje angele s trobento in z močnim glasom, in bodo zbrali njegove izvoljene od čveterih vetrov, od konca do konca nebá.“ (Mat. 24, 34.) „Naglo, kakor bi z očmi trenil, na poslednjo trobento (ker zapela bo trobenta), in mrtvi bodo vstali nestrohljivi, in mi se bomo spremenili.“ (I. Kor. 15, 52.) Sv. Hieronim je pravil, da mu vedno buči ta trobenta po ušesih, spominjaje ga na prihodnjo poslednjo sodbo.

„Kadar pa pride Sin človekov v svoji slavi, in vsi sveti angeli z njim, tedaj se bo usedel na prestol svoje slave. In pred njim se bodo zbrali vsi narodi, in ločil jih bo enega od družega, kakor odločuje pastir ovce od kozlov. In postavil bo ovce na desno, a kozle na levo. Tedaj poreče kralj tistim na desnici svoji: Pridite, blagoslovljeni Očeta mojega! prejmite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od početka sveta!... Tedaj poreče tudi tistim na levici: Pojdite od mene, prekleti! v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in angeljem njegovim... In pojdejo ti v večno terpljenje; pravični pa v večno življenje.“ (Mat. 25, 31—34. in 41, 46.)

Kaj nam preostaja družega, kot da ostanemo vedno verne, iz celega serca Jezusu vdane in pokorne ovčice, ter da ga priserčno prosimo:

Med ovce me den' ovčico,
Reši zmed kozlov srotico,
In pokliči na desnico!

Ogled po Slovenskem in dopist.

Iz Ljubljane. (Nekaj pripravnih daril za novo leto.) Ker je I. knjiga „Izgledi bogoljubnih otrok“ že predlanskim pošla, pa so se še sem ter tje gospodje oglašali za njo, jo je dal gosp. pisatelj zopet natisniti. Toraj se zdaj lahko dobita I. in II. zvezek pri g. kat. Keržiču in po katoliški bukvarni. Cena kakor dozdej: zvezek mehko vezan po 30, terdo vezan po 40 kr., po

pošti 5 kr. več. — V nekterih mescih bode dopolnjen še III. del in s tem doveršeno to za mladino prav zanimljivo in močno koristno berilo. Ti spisi so že po „Danici“ znani in so se precej v začetku občinstvu prikupili; za to je želeti, da jih v posebnih iztisih še obilnije v roke dobiva mladina, kateri so posebej namenjeni, česaravno so za postarne dostikrat ne manj koristni. „Cvetje iz vertov sv. Frančiška“ o njih piše: „Mi vsem našim bravcem, zlasti starišem, katehetom in učiteljem, ki imajo mladini za dobro in tečno berilo skrbeti, toplo priporočamo te lepe knjižice. Našli bodo v njih tisto priserčno, detečje-ljubeznjivo pisavo, ki jo iz spisa o češčenju sv. Jožefa v Cvetju že dobro poznajo.“ Tudi to je lepo priporočilo, ker je bilo Vredništvo naprošeno za dovoljenje, naj se smejo te knjižice prestaviti v slovaščino, to je, v besedo ogerskih Slovencev (Slovakov.) Kdor hoče mladini kaj koristnega darovati, naj si izvoli to knjigo, ker gledé obilnega gradiva cena res ni visoka. Kdor hoče pa še z manjšim shajati in vendar kaj koristnega storiti, naj razširja posebna spisa „Jerica Jugovic“ in „Sv. Germana“, ki jo je nek skušen učitelj pisatelj imenoval eno naj boljših ljudskih knjižic. Mesto dražih podobic bi utegnilo veliko več hasniti tako darilo. (Jerica in „sv. Germana“ zdaj enako stanete, po 5 kr.)

Zlata maša v Moravčah 1882. (Konec.) V nedeljo po zlati maši so preč. g. zlatomašnik nekoliko omenili, kar se je godilo v 37 letih, odkar so v Moravčah, posebno pa zdaj v preteklih dnevih zavoljo zlate maše. Bogu so se zahvali za vse gnade in milosti, farmanom za vso ljubezen in njih blage darove o tej priliki.

V praznik vnebovzvetja Marije Device so mil. gosp. prošt navdušeno pridigovali od Krajice nebés in zemlje; rekli so na zadnje: „Tudi jaz bi bil danes rad več o tem govoril, kar se je pretekle dni tu in po fari veselega godilo, od zlate maše svojega preljubega prijatelja in vašega duhovnega očeta. Ali praznik je prevelik, ne smem in ne morem danes družega vedeti in govoriti, kakor od v nebesa vzete, v nebesih kronane, od usmiljene, dobrotljive, sladke Device Marije.

Pred odhodom pa vendar serčno želim in moram vam, ljubi Moravški farmani, povedati, kako me je vse veselilo in povzdignilo, kar sem pretekle dni tukaj videl in slišal, in vam serčno hvalo izreči za vso ljubezen, hvaležnost, spoštovanje, skerb in pomoč, kar ste o zlati maši mojega prijatelja, svojega duhovnega očeta skazovali in storili, posebno za dušno veselje, ki ste ga nam vsem na sv. Ane dan naredili, ker vas je toliko prišlo v cerkev za duhovnega očeta molit in sv. obhajilo darovat. To ni samo zlatomašniku, ampak nam vsem duhovnom in tudi vam v čast in veselje! Bog naj vam poplača na duši in na telesu, pri vaši družini in vašem pohištvu, tukaj in v večnosti!

Ginilo in veselilo me je vse in večkrat sem mislil, kar zdaj očitno tukaj z ginjenim in veselim sercem kličem in želim, da bi se razlegalo po vsi naši lepi, sv. katoliški veri zvesti Kranjski deželi: „Dokler bodo katoliški kristjani svoje duhovne pastirje in fajmoštre tako ljubili in spoštovali, kakor Moravški farmani, smo prepričani: Naša katoliška Cerkev tudi v naši deželi stoji na skali, in peklenške vrata, sovražniki, ne bodo premagali!“

S temi hvaležnimi, veselimi in tolažljivimi besedami sklenem štirinajsto pridigo, ki sem jo tukaj imel. Pre-serčno pa želim v spomin zlate maše vam dati, kar je neka skerbna mati svojemu sinu dala pri Mariji „Loretanski“ na Laškem, namreč: svetinjo z napisom: „O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Device Marija!“ — Vzemite jo v spomin od vašega duhov-

nega očeta in mene; vtisnite si jo v serce, pogledajte jo velikrat, kličite, kakor tisti mladeneč, kličite v skušnjavah, v nevarnostih, v britkostih, v bolezni, na smertni postelji: O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ljubi bratje in sestre v Kristusu! Zlatomašniku in meni, in tudi vam nekterim se je dan že nagnil in mračiti se je začelo; ktere ga bo Bog pred v večnost poklical, le on sam vé. Kadar koli pa se bomo ločili iz tega sveta, Bog nam daj v nebesih pred Marijnim tronom skupaj priti. Tamkaj želimo vašega duhovnega g. očeta, svojega prijatelja, in vas pričakati, če bom pred vami šel iz tega sveta; tamkaj pa želimo tudi vas in zlatomašnika zopet najti, kateri bote pred menoj šli v večnost, kjer bomo skupaj v nebesih pred tronom Kraljice nebes in zemlje klicali: „Češena bodi, o Kraljica! O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!“ Amen.

V Moravčah, v praznik čistega spočetja Device Marije 1882.

Iz Metlike, 19. decembra. (Pojasnilo.) Kakor sem zvedel, razglasilo se je po Ljubljani obrekovanje, da je bil g. Martin Štrumbelj, bivši kaplan Metliški, pitju vdan, da se je na lovu ostrelil in v sled tega umrl.

Oboje je laž, in štejem si v dolžnost, očitno povedati resnico. — Le v spolnovanju svoje dolžnosti naklonil si je pokojni gospod bolezen in — smert. Šel je namreč zadnjo pobinkošno nedeljo maševat poldrugo uro daleč iz Metlike k podružnici sv. Ane na Vidošcih. Po potu se je pregrel in spehal, potem sv. mašo pel in pridigoval, in se v merzli cerkvi hudo prehladil. Precej drugi dan pokazala se je nevarna bolezen — pljučnica z legarjem (typhöse Lungennentzündung) in sicer tako hudo, da je precej poklicani zdravnik koj v začetku imel malo upanja, da bi se ozdravil. Storilo se je vse, kar je bilo mogoče, da bi bil ozdravel bolnik; toda Bog je bil sklenil drugač. Pervega decembra je bil še o pravem času previden z vsemi zakramenti za umirajoče, in o 1/2 7 zjutraj je mirno v Gospodu zaspal.

Obnašal se je ves čas, kar je bil tukaj, pametno, lepo in spodbudno, tako, da žalujemo za njim — jaz in moja fara. Večna luč naj mu sveti!

Daniel Terzhek, župnik Metliški.

V Bukovšici, tihi in mirni duhovnji v stranskem odrasteku selške doline na Gorenjskem, umrl je na večer 9. t. m. ondotni blagi, svetu neznani, ne obéudovani, ne zavidani, v svoji obnaši priprosti, vendar pa zaradi vneme za lepoto Božje hiše mnogospoštovani č. g. župnik Janez Demšar. Rojen je bil v Dolenji vasi, Selške fare, 16. junija 1808; posvečen pa 27. julija 1833. Služil je kot duhovni pomočnik 16 lét v vseh treh oddelkih naše dežele; zadnjih 33 lét (leta Kristusovega življenja) pa kot fajmošter v Bukovšici. Svoje pičle prihodke je blagi ranjki obračal po večjem v to, da je lepšal cerkev, in predručal jo — izjemši zunanje zidove, vso. Dal ji je napraviti nova, večja okna (ker poprej je bila preveč temna); omislil nove altarje; predelati — in pa vekšati — je dal orglje; preskerbel je cerkvi mnogo nove notranje olepšave in dragocenih paramentov (zlasti nébes, baldahin, je tako sprelep, da tudi v marsikakem mestu menda tacega nimajo): sploh vsa notranja cerkvena oprava je tako lepa in okusna, da človeka veseli cerkev ogledovati. Pa, — to še nikakor ni vse, kar je blagi rajni storil za cerkev in farno. V zvoniku, ki nosi novo, novošegno in s skalcami (ploščicami) pokrito streho, visijo štirje dobro vbrani, pri g. Hilcerju v Dunajskem Novem mestu vlití zvonovi. Farovž, po rajnem g. župniku na novo zidan, je pa po-

doben prej lični mali grajščini, kot duhovniškemu poslopju. Vravnal je v njem rajni eno sobo tudi za šolo, v kateri je mladino sam poučeval v potrebnih vedah. Pred dvema letoma bila je na prošnjo rajnega cerkev od mil. g. knezoškofa dr. Jan. Kr. Pogačarja posvečena, ker poprej je bila samo blagoslovljena. In v tej lepo ozališani cerkvi bi bil imel prihodnje leto rajni č. g. župnik obhajati svojo zlato mašo. Privošili bi bili iz serca častitemu gospodu starčeku, da bi bil doživel to redko veselje; ali od nekega obhajila v hribih pridšega napadla je huda pljučnica, in položila ga na mertvaški oder. Umerl je tedaj tesno v svojem poklicu. Upamo, ker rajni te redke sreče (zlate maše) tu ni doživel, da ga je pa zato Gospod Bog povabil k Sebi na večno zlato mašo v nebesa. Naj uživa rajske sladkosti vekomaj!

Resnični štovatelj rajnega.

Oddani darovi in zbirke „Zgod. Danice“. (Dalje.)

10. avgusta častnemu Fr. Cahariju osebno izročil: 3 gld. za vdeleževanje ss. maš; 8 gld. za jugo-afrikanski misijon, ravno tako iz darov „za najpotreb. mis.“ 25 gld. za Dumbrovi; za sestre presv. Kervi v Banjaluki 35 gld. 50 kr. in 1 zvečič ss. podobice.

28. sept. preč. g. V. Lahu (po sestri njegovi) 30 gld. za ss. maše.

3. okt. Za redovnice presv. Kervi redovnici č. S. Eliz. Tolxdorf osebno izročil 6 gld.

11. okt. Dr. kan. Ant. Jegliču poslal 120 gld. (nam.: 50 gld. za 50 ss. maš, 50 gld. za cerkve, ki se zidajo; nekaj za nune, Marijin vstav, za mis. sploh); nekoliko dni poprej pa srebrni kelih za 200 gld. od nekega dobrotnika.

Prešnji dan č. P. Hagerju iz Solnograda (ki je bil na potvanji priporočevaje sv. Detinstvo) oddal za sv. Detinstvo 124 gld. 24 kr.

12. okt. Poslal po katol. bukvarni kan. dr. Jegliču 2 zaboja cerkvene oprave (31 kilogr.)

13. okt. Poslal preč. P. Tom. Brseska-tu 298 gld. 80 sld. (Med tem: 21 gld. za mis. v Adrijonopolu sploh; 36 gld. za nune v Adrijanopolu; 80 sld. še za tabernakeljne; 241 gld. za ss. maše.)

20. okt. Čast P. Aleksandru Hoferju v Travnik: 10 gld. za ondotno gimnazijo; 6 gld. za bližnjo ubožno cerkev; 1 knjigo od g. prof. M. in nekaj podobice za sv. Det. v herv. jez. — vse po mladenču Bajcu, ki je šel v službo v ondotni jezuitovski vstav.

24. okt. Č. g. župniku Jan. Demšarju kot administratorju pri sv. Magdaleni poslal zbirke za pogorelce — 155 gld.

25. okt. Izročil pn. g. kan. A. Zamejcu 304 gld. 99 sld. (Med tem 4 gld. 50 sld. za kapelico ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi; 9 gld. sa hiralnico sv. Jožefa; drugo za cerkev Jezusovega prev. Serca.)

28. okt. Gosp. župniku M. Jerebu izročil osebno za Cerovške pogorelce 75 gl. 80 sld. dev. in 1 culico obleke. (K temu 10. nov. zopet 15 gl.)

18. nov. G. Val. Lahu v Dubico v B. sno poslal 105 gld. (31 gl. za misijon, drugo za ss. maše.)

Ravno ta dan g. kan. dr. A. Jegliču v Sarajevo 300 gl. (Vmes 2 gl. za redovnice, 48 gl. za Marijino sirotišnico, 5 gl. za Bosno sploh, 210 gl. za pokopališče, drugo za ss. maše.)

19. nov. V Celje čč. gg. misijonarjem pri sv. Jožefu znatno število novih udov za brat. ss. Cirila in Metoda, pa 2 gl. za podobice.

Za Sveti Večer.

Pozdravljena bodi, o blažena noč,
 Iz neba prinesla si rajsko pomoč:
 Marija nam dala je Dete sladkó,
 Oj Dete sladkó,
 Narode ki greha je rešit prišlo.

Pozdravljena bodi, o blažena noč,
 Iz neba prinesla si rajsko pomoč:
 Marija nam dala je Dete serčno,
 Oj Dete serčno,
 Narode ki greha je rešit prišlo.

Pozdravljena bodi, o blažena noč,
 Iz neba prinesla si rajsko pomoč:
 Marija nam dala je Dete lepó,
 Oj Dete lepó,
 Narode ki greha je rešit prišlo.

Pozdravljena bodi, o blažena noč,
 Iz neba prinesla si rajsko pomoč:
 Marija nam dala je Dete ljubó,
 Oj Dete ljubó,
 Narode ki greha je rešit prišlo.

Pozdravljena bodi, o blažena noč,
 Iz neba prinesla si rajsko pomoč:
 Marija nam dala je Dete miló,
 Oj Dete miló,
 Narode ki greha je rešit prišlo.

Pozdravljena bodi, o blažena noč,
 Iz neba prinesla si rajsko pomoč:
 Marija Ti prosi zdaj Dete za nas,
 Oj Dete za nas:
 Usmili da revnih nas vsaki se čas!

Podratitovski.

Pozdravljam priserčno Te, Jezusček moj!

Čuj! polnoči bije,
 Svitloba zasije, —
 Sin Adama vstani! tje v Betlehem koj
 Se urno odpravi!
 Sam Božji Sin pravi
 Rodi se, pozdravi Ga serčno z menoj!

V višavi že jasni
 Mu „slavospev“ krasni
 Prepeva navdušeno angeliski broj:
 Bogu čast, mir sveti
 Vsim blagim zasveti
 Po Tebi, pozdravljen, o Jezusček moj!

Nebo zažari se,
 Kjer v hlevcu rodi se
 Zveličar presladki, premili nocoj.
 Marija Ga čuje,
 V ljubezni zdihuje:
 Preserčno pozdravljen Sin, Jezusček moj!

Rednik Mu odbrani
 Svet Jožef ob strani
 Kleči tam, zabivši vso revo, ves znoj;
 Radosti solzica
 Zaliža mu lica,
 Ko moli: pozdravljen, o Jezusček moj!

Glej, družbica cela
 Pastircev vesela
 Raduje se, nese darove saboj;
 Ga móli iskreno,
 Preslavlja ognjeno:
 Pozdravljen Mesija, o Jezusček moj!

In človek ti verni, —
 V ljubezni nezmérni,
 Glej, za-te prestal On, ki smertno je boj,
 Ga ne boš pozdravljal,
 Hvaležno ponavljal:
 Preserčno pozdravljen, o Jezusček moj?

O bodi hvaležen,
 Glej, Detek ves nežen
 Smehljá se ti milo, oh nič se ne boj!
 Na sercu omiti
 Tje k jaslicam biti:
 Pozdravljen bod' serčno, o Jezusček moj!

Radoslav.

Novoletnica. *)

Iz tmin ponočnih dnevnega poroda
 Novó, neznano leto se premilaja;
 Al ker mu tukaj dana ni postaja,
 Hití že k morju večnega zahoda.

V presrečni zemlji Judovega roda
 Pravice solnce, Jezus, k nam prihaja;
 Nebeške vojske truma ga obdaja,
 Vesela sreče Adamovega roda.

Padimo na kolena pred Gospoda,
 Zakaj njegova milost večno traja;
 Vezilo, ki ga Kristus nam podaja,
 Je kri, ki tirja jo ukaz Gospoda,

Kropí da jadra Petrovega broda,
 Ki večni Rim naj je mu lad'jostaja,
 Razvita je zastava svet'ga raja,
 Ter žari se svetó imé Gospoda.

Oj, mili bratje vzhoda in zahoda!
 Pri svitu zveličanske te zastave
 Deržimo nezrušljive se postave,
 Ker ž njo mogočno je imé Gospoda.

Naprej, naprej! nam barkovodja vpije;
 Tu stan ni naše prave domačije:
 Nad zvezde vodi ras imé Gospoda.

Če v mira blagi senci se hladimo,
 Za blagor svoje sreče če skerbimo:
 Častimo večno sveto imé Gospoda.

Al če po volji večnega Očeta
 Za vero, dom se vname vojska sveta:
 Častimo večno sveto imé Gospoda.

Če dež pohleven nam zemljó namaka,
 Al grozni léd nam suje iz ob'aka:
 Častimo večno sveto imé Gospoda.

Če satan našo stanovitnost skuša,
 Da nam ne bo osramotena duša:
 Častimo večno sveto imé Gospoda.

*) Te verstice, nam poslano, imajo nekaj psalmski glas;
 naj se toraj vgodno sprejmejo lepi spodbudki za novo leto. Vr.

Če naša nas slabost tak zlo potare,
Da dušo verže greh na smertne pare:
Oj, kličimo presveto ime Gospoda.

Naj srečni se pokoja veselimo,
Al v dušnih bojih britko kervovimo:
Oj, kličimo presveto ime Gospoda.

Če nam Gospod pošilja težkih križev
Da našo bi ošabnost mal' ponižal:
Častimo večno sveto ime Gospoda.

Naj v krogu milih bratov že sedimo,
Al pa po zgubi njih britko solzimo:
Častimo večno sveto ime Gospoda.

Če v revah vsi nas bratje zapustijo,
Če zvezde vse pomoči obledijo:
Častimo večno sveto ime Gospoda.

Šopiri duh se znajdb in geslo uma,
Sledí brezvercev mu presilna truma:
A mi častimo sveto ime Gospoda.

Ko britka smert poterka nam na ramo,
Teló nam dozori za hladno jamo:
Častimo večno sveto ime Gospoda.

Poslednje, kar o našem delopusti
Oterpnjeni naš jezik še izusti:
Naj bode trikrat sveto ime Gospoda.

Padimo na kolena pred Gospoda,
Zakaj njegova milost večno traja;
Daróv le dobrih večno on podaja:
Češeno bodi večno ime Gospoda!

Štefan Kamnarjev.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

1. prosinca 1883. Novo leto. Obrezovanje Gospodovo. — 2. Osmina sv. Štefana. S. Makarij puš. — 3. Osmina s. Janeza apost. S. Genovefa. — 4. Osmina nedolžnih otročičev. S. Tit. — 5. Predgod razglašanja Gosp. S. Simon Stebrostavec. — 6. Razglašanje Gospodovo ali Ss. trije Kralji. — 7. Perva nedelja po razglašnji Gosp. S. Valentin.

Posvečen je mesec prosinca češenju sv. Detinstva in presv. Imena Jezusovega. Prav lepo opravilo je, ako vsak dan kaj moliš na čast sv. Detinstvu Jezusovemu. Si li zapisan v bratovščino sv. Detinstva? — Kdor zadnji in prvi dan leta pol ure moli k presv. Trojici kakor zahvalo za vse prejete dobrote, za povišanje sv. Cerkve itd., zadobi 7 kvadranten (sedemkrat 40 dni) odpustka. — Kdor o praznikih opravi spoved in sv. Obhajilo ter moli na papežev namen, zadobi vsaki pot 5 lét odpustka.

Zahvale:

Št. 129. Očitna zahvala N. Lj. G.! Prav navarbo sem bila zbolela na očéh, nevarnost popolnoma oslepeti bila je velika. V tej svoji stiski in nadlogi obrnila sem se z zaupanjem do Prečiste Device Marije, rabila sem z vednim zdihovanjem h Kraljici nebeški vodo iz Lurda, priporočevala sem se v molitev udom bratovščine N. Lj. G. Prišerčna hvala Nji, ki je „zdravje bolnikov“: nevarnost je odstranjena, zadobila sem zopet zdravje. Očitno tedaj se zahvalujem Bogu in priprošnji neomažežane Device za rešitev, ter vsem zakličem: Zaupajte

na priprošnjo in pomoč Matere Božje, in gotovo ne bode osramoteni.

Frančiška Križnar.

V molitev priporočeni:

Nekdo potreben duhovne pomoči. — Bolna oseba.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Gojenke v Uršuliskem samostanu so ta teden napravile dvojno božično veselico, prvo koristno, drugo vedrilno. V petek, 22. dec., namreč so razdelile rutic, nogovic in perila pa „štruc“ med 33 ubožnih učenk, in s tim jim do solz genljivo veselje napravile. Po Jezusovih besedah, da je slajše dajati, kakor sprejemati, so pa gotovo tudi gospodičnje same sebi napravile veliko notranje veselje s takim blagodušnim djanjem, ker so bližajemu darovale, kar so sebi pritergale. Na praznik sv. Štefana pa so tudi napravile še prav prijazno jaslično igro, pričimur so se, kakor po navadi, prav olikano in spretno obnašale. Mora pač tudi za častite gospé učiteljice, ki se s težavno odgojo tolikanj trudijo, biti res pravo božično veselje, ko vidijo toliko dobre volje in pa tudi že zlahtnega sadu pri mladini, ki jim je v odgojo izročena.

Zastran pošiljanja denara v Bosno. Povedal nam je ravnokar dober prijatelj, da od vsacega denarnega pošiljanja v Bosno mora prejemnik tam doli plačati še 30 kr., če je tudi pošiljatev tukaj frankirana. To je res presilno. Prijatelj toraj meni, da tisti, ki se n. pr. želé naročiti na škofijski list „Srce“ v Sarajevu, naj bi vredništvu „Zg. Dan.“ ali komu drugemu v Ljubljano denar poslali, da se za več gospodov skupaj pošlje in se ne vzrokujejo prejemavcu toliki stroški.

Švicarsko. Švicarski blatomoljci so od svojega naroda dobili občutljivo pljusko. V tej deželi namreč ne daje postav samo vlada ali kaki zbori, temveč tudi narod ima pri tem svoj glas. Nedavno je švicarski narod glasoval o dveh vprašanjih: Imajo li šole biti izločno pod državnim nadzorstvom, in če imajo biti brezverske? Večina glasov je bila za to: da šole ne smejo biti le samo pod vladnim ravnateljstvom, in da morajo biti verske.

Kaj imate hči in mati od posvetne družine? Iz Dülmen-a naznanja „Missionsblatt“ naslednjo pogodbo. V našem sosesstvu je tergovski svétnik Goldstein s svojo družino, ki je bila sloveča zaradi zvestega kersanstva in zaradi usmiljenja do ubožnih in terpečih. Izmed sedmérih otrok mu je ostala le še sama 17letna po duhu in telesu enako berhka hčerka. To leto pa so jo hotli med svet vpeljati, da uaj se vdeležuje posvetnih veselice. Po prvem plesu je hčerka Matilda očeta in mater lepo prosila, da naj bi zanaprej vendar nikar ne hodila na take veselice, ktere ji niso prav nič všeč. Toda mati je le tišala na to, češ, sej ves svet hodi na veselice, njih stan da to tirja, da se posvetnih kratkočasov vdeležujejo, da starše tovaršija veliko rajši vidi, ako tudi hči z njimi pride; in pa sej ni nič napčenega, ako gre s starši. Odzdaj je Matilda rada spolnovala voljo svojih staršev; nasledek pa je bil, da čez malo časa je že komaj čakala, da bi zopet šla na kako veselico.

Neki večer se vračajo domú s prav slovečega plesa in Matilda se je hudo premrazila, nasledvala je vročinska bolezen in počasi glodajoča merzlica, ki je dekle vlekla na kraj groba.

O kako se je kesala Matilda v svoji dolgi bolezni, da se je bila podala v posvetne nečimernosti! Vendar njeno serce — hvala Bogu! — je bilo še čisto ostalo

pri vseh nevarnostih, ki so jo obdajale. Kot dobra kristjana se je resno pripravljala na težavno pot v večnost. Vendar noben dan ni minul, da bi ne bila bridko zdihovala: „O mati, kako srečna bi bila zdaj jaz in kako rada bi umrla, ko bi ne bila nikoli šla na svetne veselice!“

Kako grenko očitaneje je bilo to za mater, ki je bila že tako vsa užaljena!

Koliko strašnejši besede bodo morali pa še le slišati marsikteri starši od svojih otrok v večnosti, ker zaradi pohlepnosti staršev po veselicah so si tudi otroci pogubljeneje nakopali!

Nekteri dobri sveti za novo leto. 1. Če si v milosti božji, ne bodi tako nespameten, da bi se v smertni greh zakopal.

2. Če si se iz greha izkopal, ne bodi tako nespameten, da bi se v greh povračal.

3. Če si morebiti „največi revež“ in nisi še nikoli okusil, kako sladka je milost božja; ne bodi tako nespameten, da bi še dalje nevredne spovedi in obhajila opravljal, ko zraven tudi to veš, kako veliko je v nebesih veselje nad grešnikom, ki se spokori.

Če brez vere skoz življenje po mraku tavaš; ne bodi tako nespameten, da bi še v novem letu tako nadaljeval, ko te že pamet in vest uči, da dobro mora plačilo doseči, hudo pa kazni.

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Č. g. župnik A. Karlin 3 gl. 57 kr. — Č. g. F. K. 1 gl. — Č. g. kaplan R. Merčun 3 gl. — Č. g. kurat Al. Puc 2 gl. — Preč. g. J. O. iz Kamnika 2 gl.

Za pogorelce v Cerovcu v Stopiški fari: Ornovasa 1 gl.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Iz Stare Loke po preč. g. dekanu M. Kožuhu 15 gold. — Iz Kamniške fare po preč. g. dek. Jan. Oblaku 19 gl. 42 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Č. g. R. Merčun 2 gold. — Z Dobernič po č. g. Karlinu 12 gl. — Helena Gogala 10 gl.

Za sv. Očeta: J. Kr. 5 gold. — Preč. g. J. O. iz Kamnika 10 gl. — S Tujniške fare po č. g. župniku 1 gl. 75 kr. — Z Vranje peči po č. g. admin. 3 gl.

Za afrikanški misijon: Iz Kamniške fare po preč. g. dekanu J. Oblaku 8 gl. 83 kr. — Č. g. župnik A. Volc 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. J. K. 4 gl. 30 kr. — Č. g. župnik Jurij Krašovic 27 gl. 60 kr. — Č. gosp. Janez Rozman, mestni župnik, 30 gl. — Č. g. katehet Anton Keržić 25 gl.

Za kar je najbolj potrebno: Po č. g. A. Kalanu 1 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. K—n v Dobr.: Intencije oddane; za štud. dar. Bog tisočkrat plati! — G. K. v Gor.: Došlo in oddano pri založn. — „Neimenovanemu“ na pisanje od Svetega dne: Če je tako, kakor pišete: pridite — že veste kam — prav kmali brez skerbí, in vse se bode vravnalo brez pritežnosti; glavna reč je že tako skup. Stroškov nikoli nič za take reči. — Preč. Fr. K—r: Preserčna hvala za posl., in veselo novo leto! — A. v R.: Denar in pojasnilo je došlo in spolnilo se bo. — J. Š. v L. in J. K—k v Šk.: Naročnino oddali založništvu.

V A B I L O

k naročevanju na

„ZGODNJO DANICO“

za novo leto 1883.

Cerkveni časnik v katoliški deželi je tako potreben, kakor oko v glavi, zlasti pa dandanašnji, ko v vsakem kotu preži kak sovražen kušar zoper sv. Cerkev, če tudi je sam v katoliški cerkvi keršen. Kdor tedaj je le na pol še kristjan, se je nadjati, da je tudi prijatelj „Zgodnje Danice“, ki izhaja pod zavetjem nebeške „Danice“ že 35 lét, in vdeležujejo se pri njenem pisanju in branju z veseljem Slovenci vsih stanov kakor dobri bratje in sestre. Prav serčno toraj vabimo spoštovane rojake in rojakinje k obilnemu naročevanju na slovensko zvezdo Danico. Po več oseb naj bi se zedinilo ter si naročilo svojo lastno „Danico“, n. pr. tudi sedanji čas tako mnogo osebstvo po fabrikah itd. Ravno tako priljudno pa tudi prosimo za primérne in koristne dopise v naš mnogo čitani list. Dosedanjim podpornikom pa naj iskrenejši hvala za njihov preblagi trud; Bog Vam na Marijino prošnjo tisočerno povračuj Vaše lepo delo!

VOŠI VESELO NOVO LETO, NOVO ČEDNOST, NOVO ZADOVOLJNOST!!

„Zgodnja Danica“ stane:

za celo leto po pošti	4 gold. 60 kr.,	— v tiskarni prejemana	4 gold.
„ pol leta „ „	2 „ 40 „	— „ „	2 „
„ četert „ „	1 „ 30 „	— „ „	1 „

Za pošiljanje na dom v Ljubljani za celo leto se plača 40 kr. — Za premenjenje napisa med letom 15 kr. — Naročnina naj se po najcenejši poti poštinih nakaznic pošilja pod naslovom: „Blaznikova tiskarna v Ljubljani“.

Vredništvo in založništvo.

Odgovorni vrednik: Luka Jeran — Tiskarji in založniki: Jožef Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.

Kazalo bode priloženo prihodnjič.